

**Причини за
предупредително писмо от ЕК
(warning letter),
с което временно се спират
междинните плащания по
ОП „Наука и образование за
интелигентен растеж“
(ОП НОИР)**

Легални основания от страна на ЕК

- Докладът НЕ се отнася до съдържанието и структурата на ОП НОИР
- Докладът се отнася до начина, по който МОН управлява програмата към момента на одита (24.-28.10.2016 г.)
- Основният проблем, поради който са замразени плащанията по програмата е:
 - ✓ Липсата на разделение между звеното, което отпуска средствата по програмата (УО - управляващия орган), и екипите от МОН, които получават средствата по програмата
 - ✓ Цитирани са чл. 72(б) и чл. 83(а) от Регламент (ЕС) 1303/2013

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

ДЯЛ VIII, ГЛАВА I: Системи за управление и контрол

Член 72: Общи принципи на системите за управление и контрол

Системите за управление и контрол, в съответствие с член 4, параграф 8, предвиждат:

- а) описание на функциите на всяка организация, участваща в управлението и контрола, и разпределението на функциите в рамките на всяка организация;
- б) спазване на принципа на разделение на функциите между и в рамките на тези организации;

ДЯЛ IX, ГЛАВА I: Финансово управление

Член 83: Прекъсване на крайния срок за плащане

1. Изтичането на срока за искане за междинно плащане може да бъде прекъснато от оправомощения разпоредител с бюджетни кредити по смисъла на Финансовия регламент за максимален срок от шест месеца, ако:

- а) вследствие на сведенията, предоставени от национален одитен орган или одитен орган на Съюза, са налице явни доказателства, които говорят за съществуването на съществен недостатък във функционирането на системата за управление и контрол;

**Проблеми и възможни решения в
управлението и изпълнението
на ОП „Наука и образование за
интелигентен растеж“ (ОП НОИР)
към 13.02.2017 г.**

- Изпълнение на ОП НОИР към 13.02.2017 г.
- Основни проблеми, посочени от ЕК
- Възможни решения

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОП НОИР

- Бюджет: **1,37 млрд. лв.**
- 4 приоритетни оси:
 - ПО 1 "Научни изследвания и технологично развитие" - **560 млн. лв.**
 - ПО 2 „Образование и учене през целия живот" - **504,6 млн. лв.**
 - ПО 3 "Образователна среда за активно социално приобщаване" - **252 млн. лв.**
 - ПО 4 „Техническа помощ“ - **55 млн. лв.**

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОП НОИР (1)

- Приоритетна ос 1 "Научни изследвания и технологично развитие"**
 - **Обявени 2 процедури за безвъзмездна финансова помощ (БФП) за изграждане на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност**
 - **Обща стойност 350 млн. лв.**
 - **Краен срок за кандидатстване - 28.02.2017 г.**
- Няма постъпили проекти и извършени плащания**

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОП НОИР (2)

- **Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот”**
 - **Обявени 9 процедури** за набиране на проекти
 - **Приключили 8 процедури** с одобрени проекти за **245 млн. лв.**
 - **Очаква се оценката** на 41 проектни предложения по процедурата „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени - фаза 1“ за **6 млн. лв.**

- **Извършени плащания:** малко над **30 млн. лв.**

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОП НОИР (3)

- **Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“**
 - Проведени **4 процедури** за набиране на проекти
 - **103 бр.** сключени договори за **74 млн. лв.**
 - Предстои сключване на **16 договора** за **6 млн. лв.**

- **Извършени плащания: 8 млн. лв.**

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОП НОИР (4)

- Приоритетна ос 4 „Техническа помощ”**
 - Договорен ресурс: 24 млн. лв.

- Извършени плащания: малко над 1 млн. лв.**

КОНСТАТИРАНИ ПРОБЛЕМИ В ОДИТНА МИСИЯ НА ЕК (24 - 28.10.2016 г.)

□ Първа група проблеми

- Не са разделени функциите в рамките на МОН между:
 - ✓ звеното, което отпуска средствата;
 - ✓ звената, които изпълняват проекти;
 - ✓ звеното, което проверява изпълнението на проектите.
- Проблеми в екипите за управление на проекти в МОН:
 - ✓ непрозрачни процедури и неясни критерии при сформирването им;
 - ✓ неадекватна организация на работата им – голям брой експерти в екипите, с неясно разпределение и дублиране на отговорности по изпълнението на дейностите.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПЪРВА ГРУПА ПРОБЛЕМИ (1)

Разделение на функциите в рамките на МОН:

Вариант 1

- Министърът делегира функции на ресорните заместник-министри за училищно образование, висше образование и наука да представляват МОН при подготовката, подаването и изпълнението на проекти по ОП НОИР, и
- Управляващият орган - Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“ (ГД СФМОП), се координира от отделен заместник-министър

Вариант 2

- Обособява се отделно (ново) Звено за изпълнение на проектите на МОН и
- Управляващият орган - ГД СФМОП, се координира от отделен заместник-министър

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПЪРВА ГРУПА ПРОБЛЕМИ (2)

□ Разделение на функциите в рамките на МОН

Вариант 3

- Управляващият орган става изпълнителна агенция към МОН, директно подчинена на министъра или на заместник-министър, и
- Конкретният бенефициент МОН се представлява от заместник-министрите за училищно образование, висше образование и наука

Вариант 4

- Управляващият орган става държавна агенция (независима от МОН), директно подчинена на министър-председателя, и
- МОН е конкретен бенефициент по ОП НОИР

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПЪРВА ГРУПА ПРОБЛЕМИ (3)

- **Проблеми в екипите за управление на проекти в МОН**
 - Анализ на всички екипи за управление на проектите в МОН
 - Реорганизация и балансиране на екипите, включване на външни експерти
 - обучения на екипите

КОНСТАТИРАНИ ПРОБЛЕМИ В ОДИТНА МИСИЯ НА ЕК (24 - 28.10.2016 г.)

□ Втора група проблеми:

- Пропуски в прилагането на контролните функции на Управляващия орган:
 - ✓ слабости в оценяването на проектите
 - ✓ лоша организация на проверките за одобряване на отчетените разходи по проектите
 - ✓ лоша организация при установяването и санкционирането на нередности

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ВТОРА ГРУПА ПРОБЛЕМИ (1)

- ❑ Допълване на правилата за оценяване на проекти, за контрол по отчитането на разходите и за установяване и санкциониране на нередности
- ❑ Проверка на допълнените правила от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ОСЕС) към Министерство на финансите
- ❑ Повишаване на административния капацитет на Управляващия орган чрез:
 - ✓ привличане на опитни и признати експерти в областта на управлението на средства от ЕС;
 - ✓ периодични тестове на служителите – ориентир за нивото на подготвеност и необходимостта от обучения;
 - ✓ обучения на служителите.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪПКИ ЗА РЕШАВАНЕ НА ДВЕТЕ ГРУПИ ПРОБЛЕМИ

- ❑ Подобряване на системите за управление и контрол на Управляващия орган
- ❑ Определяне на финансова корекция по одобрените проекти - част от извършените разходи остават за сметка на МОН
- ❑ Обсъждане на възможните решения и съгласуване на позиция с националните контролни органи и с екипа на вицепремиера по европейските фондове
- ❑ **Преговори с ЕК за намиране на приемливо решение (!)**

Кратка хронология на събитията

Период	Дейност	Министър	Ресорен зам. министър
Август 2014 Ноември 2014	Договаряне на програмата с ЕК	Румяна Коларова	Николай Денков
Февруари 2015	ОП НОИР е официално одобрена от ЕК	Тодор Танев	Николай Денков

**Програмата е одобрена на 19 февруари 2015 г. от ЕК
и оттогава не е променяна и не е искана промяна
в нейната структура и съдържание**

**Хронология на проблема със смесването на функциите
на Управляващия орган (УО) и на звената в МОН,
изпълняващи проекти по ОП**

Дата	Дейност	Министър	Ресорен зам. м-р	Р-л на УО
20.11.2015	Назначена оценителна комисия по процедура BG05M20P001-3.003	Тодор Танев	Денков	Тодор Танев
02.12.2015	Заповед на министър Танев за промяна в УО	Тодор Танев	Денков	Модев
22.12.2015	Сключен договор за проект по BG05M20P001-3.003 Равен достъп до образование	Тодор Танев	Денков	Модев
11.01.2016	Сключен договор за проект по BG05M20P001-2.001 Кариерно ориентиране	Тодор Танев	Денков	Модев

Дата	Дейност	Министър	Ресорен зам.-министър	Ръководител на УО
29.03.2016	Сключен договор за проект по BG05M2OP001-2.002 Студентски практики	Меглена Кунева	Денков	Модев
29.03.2016	Сключен договор за проект по BG05M2OP001-2.003 Студентски стипендии 1	Меглена Кунева	Денков	Модев
15.06.2016	Сключен договор за проект по BG05M2OP001-2.005 Рейтингова система на висшите училища	Меглена Кунева	Киряков	Модев

Дата	Дейност	Министър	Ресорен зам. министър	Р-л на УО
05.07.2016	Заповед на министър Кунева за промяна в УО	Меглена Кунева	Киряков	Меглена Кунева
29.07.2016	BG05M2OP001-2.004 Твоят час – фаза 1	Меглена Кунева	Киряков	Меглена Кунева
21.09.2016	BG05M2OP001-3.004 Нов шанс за успех	Меглена Кунева	Киряков	Меглена Кунева

От 05.07.2016 до 24.10.2016 година министър Кунева е едновременно министър в МОН и ръководител на УО.

През този период се осъществяват дейности по 5 проекта, сключени с екипи от МОН, които трябва да се одитират от УО, оценяват се и се сключват още 2 нови проекта с екипи на МОН, което е недопустимо съгласно правилата за използване на средства от европейските програми!

Допълнително задълбочаване на проблема със смесването на функциите на Управляващия орган и на другите звена в МОН

Заповед на министър Кунева	Промяна в системите за управление и контрол на ОП НОИР
РД 09-167/23.02.16	Отмяна на заповедта на РУО за определяне на лица с право на първи и втори подпис
РД 09-892/5.7.16	Министърът става РУО
РД 09-1659/24.10.16	Главният директор става РУО
РД 09-1992/13.12.16	Утвърждаване на вътрешни правила за оборота на електронни документи и документи на хартиен носител